

Thomas Röper: Erdogan o Izraeli, EU a vstupu Švédska do NATO

infokuryr.cz/n/2023/11/06/thomas-roper-erdogan-o-izraeli-eu-a-vstupu-svedska-do-nato

kuryr

6. listopadu 2023

Turecký prezident Erdogan dal v rozhovoru jasně najevo své postoje k Izraeli, EU a vstupu Švédska do NATO. Žádný z jeho výroků zřejmě Západ nepotěší

Turecký prezident Recep Tayyip Erdogan zaujal jasný postoj v rozhovoru s tureckými novináři na palubě letadla na zpáteční cestě z Kazachstánu. Z jeho výroků vyplývá turecké sebevědomí a EU, NATO a USA je pravděpodobně nebudou mít rádi.

Netanjahu už není pro Erdogana konverzačním partnerem

Turecký prezident obvinil ze situace na Blízkém východě izraelského premiéra Netanjahua . A Erdogan dodal, že premiér Netanjahu již není Erdoganovým partnerem po izraelských akcích v pásnu Gazy:

„V tuto chvíli nemám žádné kontakty. Náš šéf Národní zpravodajské organizace Ibrahim Kalin je v kontaktu s izraelskou stranou. Samozřejmě také komunikuje s Palestinou a Hamasem. Řeknu jen toto: Netanjahu už rozhodně není osobou, kterou vnímáme jako konverzačního partnera. Zrušili jsme to.“

Podle tureckého prezidenta „za to nese hlavní odpovědnost osobně izraelský premiér Netanjahu,“ dodal:

„Diskuse proti němu již probíhají v Izraeli. Netanjahu je ten, kdo vyprovokoval reakci izraelského lidu a ztratil podporu svých občanů, a kdo se je snaží získat zpět v náboženském smyslu.“

Erdogan chce postavit Izrael před soud za válečné zločiny

V rozhovoru Erdogan také řekl, že Turecko chce udělat vše, co je v jeho silách, aby postavilo Izrael před soud za válečné zločiny. A poznamenal, že neschopnost pohnat Izrael k odpovědnosti by podkopala globální důvěru v mezinárodní právo. Erdogan řekl, že Turecko podpoří jakoukoli iniciativu postavit Izrael před soud za válečné zločiny v Gaze, připomněl svůj projev v Istanbulu na konci října:

„Na shromáždění na obranu Palestiny jsem řekl, že podpoříme všechny iniciativy, které umožní předložit Mezinárodnímu trestnímu soudu (seznam) porušování lidských práv a válečné zločiny spáchané Izraelem. Příslušné práce provádí naše ministerstvo zahraničí a příslušná ministerstva. Jde o vážnou zkoušku globálního systému a mezinárodního práva. Pokud se nám nepodaří zastavit Izrael a pohnat ho k odpovědnosti za jeho zločiny, důvěra lidstva v mezinárodní právo a globální systém klesne na minimum. “Děláme vše, co je v našich silách, abychom respektovali mezinárodní právo a potrestali pachatele za jejich válečné zločiny.“

Důvěra Turecka v EU byla otřesena

Turecký prezident Erdogan také kritizoval EU a řekl, že důvěra Ankary v EU byla otřesena kvůli jejím dvojím standardům:

„EU hrála během této doby velmi zvláštní a nekonzistentní roli. EU nenabízela a nemohla nabídnout spravedlivý přístup. (...) Všimněte si, kdo je nyní na straně Izraele a kdo stojí mimo diplomatické procesy v rusko-ukrajinské válce: EU. Bohužel naše důvěra v EU byla otřesena.

EU se tak dostává do konfliktu se svými vlastními politikami, protože státy mimo Západ mají na ukrajinskou krizi jiný pohled než Západ. Skutečnost, že EU démonizuje Rusko za jeho údajné brutální akce na Ukrajině, ale podporuje Izrael, který za necelý měsíc války v Gaze zabil více civilistů, než kolik jich za rok a půl zemřelo na obou stranách rusko-ukrajinské konfliktu, ukázal celému světu, jak je EU zaujatá a lživá.

Erdogan říká jen to, co je v EU dávno známé, ale co si německá média netroufají říct. Téměř před dvěma týdny jsem informoval o článku ve Financial Times, ve kterém si na to již stěžovalo několik vysokých úředníků EU. Jeden řekl:

„Rozhodně jsme prohráli bitvu na globálním jihu. Veškerá práce, kterou jsme udělali s globálním Jihem [kvůli Ukrajině], je ztracena (...) Zapomeňte na pravidla, zapomeňte na světový řád. Už nás nikdy nebudou poslouchat. (...) To, co jsme řekli o Ukrajině, musí platit i pro Gazu. Jinak ztratíme veškerou naši důvěryhodnost. Brazilci, Jihoafričané, Indonésané: proč by někdy věřili tomu, co říkáme o lidských právech?

PRO

PRÁVO RESPEKT ODBORNOST
www.stranapro.cz

Vstup Švédska do NATO není v žádném případě jistý

Před téměř dvěma týdny bylo oznámeno, že otázka ratifikace vstupu Švédska do NATO bude nyní předložena tureckému parlamentu. NATO a Turecko se na tom dohodly na summitu NATO ve Vilnius, ale Erdogan vyjednal řadu podmínek – včetně dalších opatření Švédska v boji proti terorismu, ale také ústupků ze strany EU ohledně vízové svobody pro Turky a některých dalších – téměř žádné z nich, které byly realizovány. Byl jsem proto velmi překvapen, že se turecký parlament vůbec chtěl touto otázkou zabývat.

Erdogan v rozhovoru v letadle také uvedl , že Švédsko nepodniklo žádné kroky proti Straně kurdských pracujících (PKK), která je v Turecku zakázána, což by bylo předpokladem pro souhlas Ankary se členstvím Švédska v NATO. **A měl ještě více co kritizovat:**

„Také nám řekli, že připravili půdu pro vývoz zbraní ze Švédska do Turecka. Je pravda, že v těchto otázkách podnikli kroky. Ale bohužel Švédsko zatím nepodniklo žádné kroky proti aktivitám teroristické organizace PKK. Nebyly podniknuty žádné kroky. Naší povinností bylo postoupit tuto záležitost parlamentu a to jsme udělali.

Erdogan o tom podle vlastních vyjádření hovořil i s generálním tajemníkem NATO Jensem Stoltenbergem, jak řekl:

„Také tuto práci bedlivě sleduje. Říká, že můj návrh na předložení této práce parlamentu vidí pozitivně. Poslal jsem mu zprávu a řekl jsem mu, že odted' je to věcí Parlamentu. Pokud má Amerika Sněmovnu reprezentantů a Senát, máme také parlament. Uvidíme, jak to náš Parlament vyloží a projedná. Nyní, jak víte, začalo rozpočtové období. “Parlament se bude podrobně zabývat rozpočtem.”

Erdogan podepsal protokol o vstupu Švédska do NATO a předložil ho parlamentu 23. října. To je v souladu s tím, co bylo dohodnuto na summitu NATO, kde bylo dohodnuto, že žádost Švédska by měla být

předložena tureckému parlamentu po letní přestávce. Erdogan to provedl.

Vzrušující otázkou nyní je, zda turecký parlament návrh odmítne, protože sliby dané Turecku výměnou za ratifikaci nebyly všechny splněny. Erdogan může udělat přesně to, co by chtěly udělat USA, pokud Bílý dům nemůže dodržet uzavřené dohody a tvrdí, že Sněmovna reprezentantů nebo Senát tomu bohužel zabránily. Tak to v demokracii prostě je, říkají ve Washingtonu o nedodržení slibech amerického prezidenta.

Pokud turecký parlament odmítne ratifikaci, reakce americké vlády pravděpodobně nebude šťastná z fungující demokracie v Turecku, v níž parlament zamítne žádost prezidenta.

Protokol o přistoupení Švédska k NATO ratifikovalo 31 zemí NATO, pouze Turecko a Maďarsko tak dosud neučinily. Maďarsko vždy tvrdilo, že nebude poslední zemí NATO, která ratifikovala přistoupení Švédska k NATO, což naznačuje úzkou maďarsko-tureckou koordinaci v této otázce.

Když se 23. října objevila zpráva, že Erdogan předložil návrh parlamentu, ale z Maďarska žádné podobné zprávy nepřišly, měl jsem proto podezření, že by turecký parlament mohl návrh na ratifikaci návrhu zamítnout.

Pokud se tak stane, rozpor mezi Západem pod vedením USA a Tureckem se pravděpodobně ještě prohloubí.

Thomas Röper

